

Frågebatteri Vetenskap & Allmänhet 2014

Urval: Riksrepresentativt urval av den svenska allmänheten, 16–74 år

Antal telefonintervjuer: 1 000

Tid för telefonintervjuer: 22 september–5 oktober 2014

Frågorna ställs till alla om inget annat anges vid respektive fråga!

Frågor

SPLIT BALLOT mellan 1 och 2

1. Anser du att den **vetenskapliga** utvecklingen de senaste tio till tjugo åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

LÄS UPP 1–5!

1. mycket sämre
2. något sämre
3. varken bättre eller sämre
4. något bättre
5. mycket bättre
6. vet ej LÄS EJ UPP

2. Anser du att den **tekniska** utvecklingen de senaste tio till tjugo åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

LÄS UPP 1–5!

1. mycket sämre
2. något sämre
3. varken bättre eller sämre
4. något bättre
5. mycket bättre
6. vet ej LÄS EJ UPP

3. Vilket förtroende har du för följande personer? Du ska svara om du har mycket stort, ganska stort, ganska litet eller mycket litet förtroende. Om vi börjar med ... (a–e roteras)?

- a) Forskare vid universitet och högskolor
- b) Forskare vid företag
- c) Politiker i riksdagen
- d) Chefer för stora företag
- e) Vetenskapsjournalister, dvs. journalister som bevakar forskning och rapporterar om vetenskapliga rön

4. Jag kommer nu att räkna upp några olika forskningsområden. Hur viktigt anser du det vara att Sverige satsar statliga medel på forskning inom dessa områden? Svara på en skala från 1–5, där 1 = inte alls viktigt och 5 = mycket viktigt. Om vi börjar med ... (a–d roteras)?

- a) Kunskap om nanoteknologi för att utveckla nya medicinska behandlingsmetoder
- b) Kunskap om kärnkraft, exempelvis för att utveckla den som energikälla

- c) Kunskap om lärande för att förbättra elevers prestationer i skolan
- d) Kunskap om hur man bekämpar korruption

SPLIT BALLOT mellan 5 och 6

5. Forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa publiceras ibland innan de bekräftats eller motbevisats av andra forskare, i syfte att varna människor för risker som har att göra med t ex vanor eller livsstil. Tycker du att det publiceras för många sådana larmrapporter, eller tycker du inte det?

- 1. Ja, det publiceras för många larmrapporter
- 2. Nej, det publiceras inte för många larmrapporter
- 3. Vet ej LÄS EJ UPP

6. Forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa publiceras ibland innan de bekräftats eller motbevisats av andra forskare, i syfte att varna människor för risker som har att göra med t ex vanor eller livsstil. Tycker du att det publiceras för många sådana rapporter, eller tycker du inte det?

- 1. Ja, det publiceras för många sådana rapporter
- 2. Nej, det publiceras inte för många sådana rapporter
- 3. Vet ej LÄS EJ UPP

Intro till frågor 7–8:

Forskare kan ha stor nytta av dataregister med information om enskilda personer. Det kan handla om sjukdomar, familjeförhållanden, utbildningsresultat med mera. Även om resultaten från forskningen kan vara till nytta för alla, så menar en del att den personliga integriteten hotas.

7. Anser du att forskare ska ha rätt att **bygga upp nya dataregister** över till exempel personers sjukdomar eller familjeförhållanden?

- 1. JA
- 2. NEJ
- 3. Vet ej LÄS EJ UPP

Information till intervjuare gällande fråga 7: exempel på register som kan tänkas byggas upp: Register över personers arvsanlag för att man i framtiden ska kunna ta reda på vilka arvsanlag som ger vissa sjukdomar.

Notera gällande fråga 7: Om respondenten ber att intervjuaren ska ge exempel kommer detta att markeras.

8. Anser du att forskare ska ha rätt att **kombinera uppgifter** från olika dataregister om personer för att undersöka olika samband, till exempel om vad som kan påverka hälsa eller utbildningsresultat?

- 1. JA
- 2. NEJ
- 3. Vet ej LÄS EJ UPP

Information till intervjuare gällande fråga 8: Exempel på register man kan kombinera är: Register över vårdbesök, inkomst, sjukdomar, bostadsort, utbildningsresultat, barnafödande med mera.

Information till intervjuare gällande fråga 8 om IP rågar om anonymitet: För att kombinera uppgifterna måste forskaren ha tillgång till personnummer. När forskaren väl har fått fram sina samband kan personnumren tas bort, och uppgifterna blir anonyma.

Notera gällande fråga 8: Om respondenten ber att intervjuaren ska ge exempel kommer detta att markeras.

9. För att lösa stora samhällsproblem, som ohälsa och klimatförändringar, bedrivs forskning. Skulle du genom kontakt med forskare, exempelvis via samtal, webbpaneler och gruppdiskussioner, kunna tänka dig att involveras i forskningsprocessen för att få fram lösningar som passar dig och andra i samhället?

1. Jag tycker att det är viktigt att allmänheten involveras och skulle gärna delta
2. Jag tycker det är viktigt att allmänheten involveras, men skulle personligen inte vilja delta
3. Jag tycker inte att allmänheten behöver involveras
4. Vet ej LÄS EJ UPP

10. Hur ofta brukar du ta del av forskning som presenteras via nyheter på radio, tv, dagstidningar eller nyhetsmedier på internet? Svartalernativ 1–5 läses upp.

1. Varje vecka
2. Varje månad
3. Någon gång per halvår
4. Mer sällan
5. Aldrig
6. Vet ej LÄS EJ UPP

11. Har du under den senaste månaden sett eller hört nyheter som gjort dig mer positivt inställd eller mer negativt inställd till forskare och forskning?

1. Ja, mer positiv
2. Ja, mer negativ
3. Ja, både mer positivt och negativt
4. Nej, inget av detta
5. Vet ej LÄS EJ UPP

12. Har du i år sett eller hört nyheter där det rapporterats om fusk i forskning?

1. Ja
2. Nej
3. Vet ej LÄS EJ UPP

Info till intervjuare om respondenten frågar om ”fusk i forskning”: Med forskningsfusk, eller ”oredlighet i forskning” som man officiellt säger, menar man ofta att forskningsresultat och idéer medvetet kopieras från andra studier (plagiering), hittats på (fabricering) eller förfalskats (manipulering).

Bakgrundsvariabler

Arbetar du själv med forskning?

1. Ja
2. Nej
3. Nej, men gjort det tidigare
4. Vet ej LÄS EJ UPP

Har du någon familjemedlem, släkting eller nära vän som arbetar med forskning?

1. Ja
2. Nej
3. Nej, men gjort det tidigare
4. Vet ej LÄS EJ UPP

Utbildning: grundskola, gymnasium, högskola

Sysselsättning

- förvärvsarbetar, anställd
- egen företagare
- studerar
- pensionär
- arbetssökande
- annan
- vill ej uppge

På vilket parti röstade du i årets riksdagsval?

- Centerpartiet
- Feministiskt initiativ
- Folkpartiet
- Kristdemokraterna
- Miljöpartiet
- Moderaterna
- Socialdemokraterna
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet
- Annat parti
- Vill ej uppge, men något parti inom Alliansen
- Vill ej uppge, men något av de rödgröna partierna
- Röstade blankt
- Röstade inte
- Vill inte uppge

Registeruppgifter (frågan ställs ej under intervjun):

Kön

Ålder (16–20, 20-29, 30–44, 45–59, 60–74)

SKL:s kommunindelning (Ortstyp: Storstad, övriga städer, glesbygd (SKL:s kommungrupper))